

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

43. DÖNEM

HUKUK RAPORU

Geçtiğimiz dönem içerisinde elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi işlemlerine devam edilmiş ve Odamız tarafından tüm dağıtım şirketi özelleştirmesi işlemlerinin iptali istemiyle davalar açılmıştır. Bu davalar Danıştay 13. Dairesi'nde görülmeye devam edilmektedir.

Perakende satış şirketlerinin brüt kar marjını yüzde 2,33'den yüzde 3,49'a çıkartan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) 19 Ekim 2012 tarihli kararının iptali istemiyle açılan dava Danıştay 13. Dairesi'nde görülmektedir. Elektrik dağıtım şirketlerinin brüt kar marjında yüzde 49,8 oranında artış yaratan bu işlemle, elektrik enerjisi kullanan yurttaşlara 2013 yılı için yaklaşık 400 milyon fazladan bedel yansıtacağı hesaplanmıştır.

EPDK'nın tüketiciler aleyhine almış olduğu bir başka karar ise 29 Aralık 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmış olan önceki tarife tablolarının uygulanmasına devam olunacağına dair 4214 sayılı Kurul Kararı'dır. Bu karar öncesinde Türkiye Elektrik Taahhüt A.Ş. (TETAŞ) tarafından dağıtım şirketlerine uygulanan tarifede yüzde 14,76 oranında düşüş gerçekleşmiş, bu düşüş EPDK tarafından tüketicilere yansıtılmamıştır. Tüketicilerin faturasında yüzde 11,3 oranında bir indirime gidilmesi gerekirken, tüketici lehine olan TETAŞ fiyatlarındaki düşüşün faturaya yansıtılmaması sonucunda 2013 yılının ilk üç aylık döneminde, dağıtım şirketlerine yaklaşık 575 milyon TL fazladan kar aktarımı gerçekleşeceği hesaplanmıştır.

Özelleştirmelerle birlikte özel dağıtım şirketlerinin denetlenmediği, tarifeler ve çeşitli yöntemlerle sürekli olarak karlarını artırdığı koşullarda, Oda olarak tüketicilerin haklarının savunulması için tüm işlemlerin takip edilmesi ve gerektiğinde yargı önüne taşınması amaçlanmaktadır.

Dağıtım şirketlerinin kamusal denetiminin gerçekleştirilmesine yönelik olarak yaptığımız hukuksal girişimler de sonuç vermiş, dağıtım şirketlerinin özel denetim şirketleri eliyle denetlenmesini öngören yönetmelikler iptal edilmiştir. Özel denetim şirketlerine denetim yetkisi tanıyan 5346 sayılı Yasa'nın 6/C maddesi de Anayasa Mahkemesi'nin 5 Temmuz 2012 tarihli kararıyla iptal edilmiştir. Bu gelişmeler üzerine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) Enerji İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde Dağıtım Şirketlerinin Denetlenmesi Daire Başkanlığı kurulmuştur. 2013 Haziran ayında kurulan Daire Başkanlığı, ETKB ile TEDAŞ Genel Müdürlüğü arasında imzalanan bir protokol gereği, dağıtım şirketleriyle müşterek bir denetim gerçekleştirmeye başlamıştır.

Hukuki olarak kamu görevlileri eliyle yapılması zorunlu bulunan ve ETKB'nin görevi olan proje onay ve kabul işlemleri, ETKB'nin almış bir kararla özel dağıtım şirketlerine devredilmiştir. Bu işleme karşı Odamız tarafından dava açılmış ve sakıncaları da tüm kamuoyu ile paylaşılmıştır. Daha sonra, proje onay ve kabul işlemlerinin bir kısmı TEDAŞ tarafından bir kısmı ise yine dağıtım şirketleri tarafından yapılacak şekilde kararlar alınmıştır. Bu kararların dağıtım şirketlerine görev veren kısımlarının iptali istemiyle ilgili de davalar açılmıştır. Proje

onay ve kabul işlemlerinin özel sektör tüzel kişileri eliyle yürütülmesine yönelik işlemlerin iptali istemiyle açtığımız davalar Danıştay 13. Dairesi'nde görülmektedir.

Kahramanmaraş İli Kanal Tipi Avcılar HES, Adana İli Nehir Tipi Çakıt HES ve Kahramanmaraş İli Kanal Tipi Karasu HES için verilen üretim lisanslarının iptali istemiyle 2006 yılında açtığımız davalarda, Danıştay 10. Dairesi'nce iptal istemimiz reddedilmişti. Temyiz üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından bozma kararı verilmiştir. Davalar Danıştay 13. Dairesi'nde karar aşamasında bulunmakta olup, Çevresel Etki Değerlendirmesine yönelik mevzuata aykırılık nedeniyle bu lisansların iptali beklenmektedir.

27 Temmuz 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Aydınlatma Yönetmeliği'nin Geçici 1. Maddesi'nin 1. Fıkrası ile proje onay ve kabul işlemleri yapılmamış aydınlatma tesislerinin TEDAŞ'a devri öngörülmüş ve site ve kooperatiflere ait özel alanlardaki aydınlatmanın da kamu kaynaklarından karşılanması öngörülmüştür. Kamu yararına aykırılık taşıyan bu düzenlemenin iptali istemiyle dava açılmış olup, dava halen Danıştay 13. Dairesi'nde görülmektedir.

EMO meslek alanlarına ve meslek odalarının varlığına yönelik çok yönlü saldırının gerçekleştiği son iki yıllık dönem içerisinde, örgütlülüğümüzün ve mesleki yetkilerimizin korunması için çok yönlü çalışmalar yapılmıştır.

9 Şubat 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile fen adamlarının yetkilerinin artırılması yoluna gidilmiştir. Yıllardır Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde amaçlarına ulaşamayan fen adamları, bu kez Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nı harekete geçirerek, yetkilerini artıran yönetmeliği yayımlatmışlardır. Eğitim seviyesine göre, bilime, tekniğe, kamu yararına ve dolayısıyla hukuka aykırılık taşıyan bu yönetmelik değişikliği Odamız tarafından dava konusu edilmiştir. Dava Danıştay 6. Dairesi'nde görülmeye devam olunmaktadır.

3 Nisan 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 2. Maddesi ile elektrik, telefon ve doğalgaz projelerinin inşaat ruhsatının alındığı tarihi izleyen otuz gün içinde ilgili idare tarafından onaylanmasına dair düzenleme getirilmiştir. Meslektaşlarımızın ürettiği projelerin ruhsat aşamasında aranmamasını öngören bu düzenlemenin iptali istemiyle açtığımız davada, Danıştay 6. Dairesi'nce yürütmenin durdurulmasına karar verilmiştir. Davada esas hakkında karar verilmesi beklenmektedir.

25 Mart 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği'nin Ek-III sayılı ekinin 2.3.2 Maddesi'nde elektrik tekniker veya yüksek teknikerlerine periyodik kontrol yetkisi verilmiştir. Bilimsel ve teknik gereklerle iş güvenliği açısından can ve mal güvenliğinin korunmasına hizmet etmeyecek bu düzenlemenin iptali için açtığımız dava Danıştay 10. Dairesi'nde görülmektedir.

Geçtiğimiz dönem içerisinde Odamızın mesleki denetim yetkisini engellemeye çalışan bir dizi yönetmelik değişikliği yapılmış, 3194 sayılı İmar Yasası'nın 8. Maddesi'ne bir paragraf eklenmiştir. Yapılan bu düzenlemelerle Odamızın mesleki denetim yapamayacağı algısı yaratılarak, Odamız içerisinde bir kaos çıkartılması hedeflenmiştir. Odamızın Anayasa'nın 135. Maddesi ile 6235 sayılı TMMOB Yasası'ndan aldığı yetkiyle gerçekleştirdiği ve esasen

serbest çalışan meslektaşlarımızın güvencesini oluşturan mesleki denetim uygulaması halen sürmekte olup, hukuki dayanağını da korumaktadır.

Mesleki denetimle ilgili üyelerimiz tarafından açılan çeşitli davalarda, Danıştay ve idare mahkemelerince, mesleki denetimin hukuka aykırı olmadığına yönelik kararlar verilmeye devam olunmaktadır.

Odamız Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği ile En Az Ücret ve Mesleki Denetim Uygulama Esasları Yönetmeliği'nin mesleki denetime yönelik maddelerinin iptali istemiyle açılan çok sayıda davada Danıştay tarafından yürütmenin durdurulması red edilmiştir.

Mesleki denetim kuralına aykırı hareket eden meslektaşlarımıza uygulanan disiplin cezalarının iptali istemiyle açılan davalarda da, mesleki denetim kuralına uyulması zorunluluğu belirlenerek, bu davalar reddedilmektedir.

17 Aralık 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile TMMOB'ye bağlı 11 meslek odasının idari ve mali denetiminin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılacağı ilan edilmiştir. Kararnamenin iptali için TMMOB ve 11 oda tarafından iptal davaları açılmıştır. Odamızın da bu listede yer alması nedeniyle, EMO'nun Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından idari ve mali yönden denetlenmesini öngören Kararname'nin iptali istemiyle dava açmış bulunuyoruz. Anayasa'ya açıkça aykırılık taşıyan 6235 sayılı Yasa'nın Ek-3. Maddesi ile Ek-4. Maddesi'nin 3. ve 4. maddelerine dayalı olarak çıkartılan Kararname de hukuka aykırılık taşımaktadır. Daha önce verilmiş olan Anayasa Mahkemesi kararları çerçevesinde, sınırları belirlenmemiş bir denetim öngören Yasa maddelerinin Anayasa Mahkemesi önüne götürülerek iptal edilmesinin sağlanması amacıyla açtığımız dava Ankara İdare Mahkemesi'nde görülmektedir.